

משילין פרק חמישי ביצה

לו.

עין משפט
נר מצוה

התם טנן כו'. כלומר ועוד שאלה אחרת: שלא יגמור אם האולר. אם לא היו הם אלא ארבע או חמש קופות שהתירו לו במקום שיש יותר כאן לא התירו לפנות כולן ולגלות את הרצפה דלמא היו זה גומא ומשוה לה: והלא טנן. כלומר ועוד יש לשאול: באוסו הגג. שהארובה בגג שהפירות צו: אין מטלטלין. בפירות שבגג שבה להשילן מפני הגשמים קם מיירי ואפילו בגומתיהן של שני במים ששוין שאין זה גבוה מזה שהיא שם טורח עליה וירידה: בחלונות. כגון אם מוקף מחילה ואין צו ארובה אבל יש חלון צמחיה לחצר או לביה לא ישלשלם שבקין דרך החלון בחבל מפני שיש טורח להעלות מן הגג לחלון ומשם לארץ: סולמות. כל מדרגה קרי קולס והף הכבשים שלנו: ואפילו אוריא ולבני הכבשים הסדורים ומוקאים לבני וגשמים נוטפים ומתירא שלא ימוחו מותר לנטול כלים לזרכן ולבכותן ולא אמרינן האיל והן עזמן אין נטלין אף הכלי לא ינטל לזרכן: ור' יצחק אמר. דוקא פירות הראוין לנטול הוא דערו רבנן לנטול כלים לזרכן אבל מידי דלאו בר טלטול אין כלי ניטל לזרכו: אלא לדבר הניטל לזורך דבר הניטל: ואיידו דסנה רישא. פירות הראוין דעל כרחן דכחיו לנטול אכטריך לננקט שהרי מטלטל הן עזמן ומשילין נקט נמי לענין כסוי פירות הראוין ומיהו סיפא לאו דוקא והוא הדין ללבני: טנן וכן כדי יין. מכדי בהני לא איירי לעיל וכיון דתנן הכא ובה לאשמועינן דברים אחרים לצד פירות היה לו להשמיענו לבנים וכ"ש אלו: הכי גרסינן הכא בלא להשמיען כי אם כיוצא בלבנים וכלבד דהני דנין כדי יין דקא מוסקי ותיני דניבילא עסקין שאסורים צלטול לאשמועינן ברישא פירות הראוין דומיא דמשילין והדר נקט להנך לאשמועינן אף שאין ראוין: הפסד מועט. גשמים הנוטפין על יין הפסד מועט הוא עד שתחשך ויסלקם אצל הפירות מרקיבין: נוטפין כלי סהם הדלף. הרי שהכלי ניטל לקבל צו מוקפה כי האי דלא חזי למדי: דלף הראוי. שהן לזולין וראוין לצהמה: על גבי אבנים. שגובין לבנין וכשהן מתלחחין כריך לחזור ולנגבן שאין מקבלות את הטפט

א) [שבת קטז:] ב) ג) ה' של מ"ו, א) [לעיל ב: לה:] ד) [גיל תפיא, ט) שבת מג.] וכל הסוגיא ע"ש מה שבייחס, ו) [שבת קנז: וז"ל, ח) לעיל לה: שבת מג., ט) שבת מג., י) שם, כ) שבת טה. קג. קד: קה. קכ: קלג. קמג. סוכה לג: כמותות ו. כמותות טה, טז [ג'ל ודרקן, טז שיש לע"פ.]

לעני רש"י

אגוד"ש [אגוד"ש]. הר.
מוסף רש"י
פורסין מחצלת על גבי אבנים. מפני הגשמים שלא ימחו לו לא יקבלו סוד מאחר שפירות שבת (שבת מג.) מקורולות. לאשן מד ורחיות לקיות דהו דבר הניטל (טז). דחזי למזוגא עלייהו. להטקן של הפסדן קך היתא, יושב קת קת שאלו (טז). קת על שמהו (טז). מודה רבי שמעון בפסוק רישיה ולא ימות. לאמר אמתן רשא צהמה וז' שבת ואין וזה שמות דכיון דלא אפשר שלא תמות כמתין שבי ליה, ובי אמרין דבר שאין מתכוין מותר, כגון היי דלפשר ליה בלא אסור, כגון גורר ארס מטה כסא וספסל ובלבד שלא יסכוין לעשות מרק, ואע"ג דלכא למוחש דלמא עביד מרק, כיון דלא מתכוין להבי דלפשר לגריה בלא מרק כי עביד נמי מרק דהו מלאכה גמורה לא מייחב, אלא הכי דחייב עביד מודה (סוכה לג.).

התם תנן א' אבל לא את האוצר ואמר שמואל מאי אבל לא את האוצר א' אבל לא יגמור את האוצר כולו דלמא אתי לאשווי גומות הכא מאי התם הוא בשבת דאסור משום דחמיר אבל יום טוב דקיל שפיר רמי או דלמא התם דאיכא בטול בית המדרש אמרת לא הכא דליכא בטול בית המדרש לא כל שכן והכא תנן משילין פירות דרך ארובה ביו"ט ואמר רב נחמן לא שנו אלא באותו הגג אבל מוגג לגג לא ותניא נמי הכי אין מטלטלין מוגג לגג אפי' כשגותיהן שוין התם מאי א' (כל שכן שבת דחמירא או דלמא) הכא הוא דאסור משום יום טוב דקיל ואתי לזולוי ביה אבל א' שבת דחמירא ולא אתי לזולוי בה שפיר דמי או דלמא מזה הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן הכא א' (תנן) ג' לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורידם דרך סולמות התם מאי הכא ביום טוב הוא דאסור דליכא בטול בית המדרש אבל שבת דאיכא בטול בית המדרש שפיר דמי או דלמא הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן תיקו: ומכסין את הפירות: אמר עולא יואפילו א' אוריא דלבני ר' יצחק אמר פירות הראוין ואודא ר' יצחק לטעמיה א' דאמר ר' יצחק אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת תנן מכסין את הפירות בכלים פירות אין אוריא דלבני לא הוא הדין דאפי' אוריא דלבני ואיידו דתנא רישא משילין פירות תנא סיפא נמי מכסין את הפירות תנן וכן כדי יין וכן כדי שמן הכא במאי עסקינן במיכלא הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך כדי יין וכדי שמן דהתירא הא תנא ליה רישא פירות כדי יין וכדי שמן אצטריכא ליה סלקא דעתך דהתירא להפסד מרובה חיששו להפסד מועט לא חיששו קמ"ל תנן ונותנין כלי תחת הדלף בשבת ב' בדלף הראוי תא שמע א' פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת דאיתור מבנינא דחזי למזוגא עלייהו תא שמע א' פורסין מחצלת על גבי אבנים בשבת באבנים מקורולות דחזיון לביה הכסא תא שמע א' פורסין מחצלת על גבי אבנים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים מפני עוקבא ממישן לרב אשי תחינה בימות החמה דאיכא דבש בימות הגשמים מאי איכא למימר לא נצרכא אלא לאותן שתי חלות אותן שתי חלות מוקצות הן הכא במאי עסקינן שחשב עליהם אבל לא חשב עליהם מאי אסור אדתני ובלבד שלא יתכוין לצוד לפלוג ולתני בדירה במה דברים אמורים שחשב עליהן אבל לא חשב עליהם אסור הכי קאמר אע"פ שחשב עליהן ובלבד שלא יתכוין לצוד במאי אוקימתא כרבי יהודה דאית ליה מוקצה אימא סיפא ותסברא דרבי שמעון והא אביי ורבא דאמרי תרויהו א' מודה רבי שמעון בפסוק רישיה ולא ימות לעולם כולה רבי יהודה היא והכא במאי עסקינן דאית ביה כוי ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוין לצוד אלא

בדמיבלא. וא"ט והא אמרי' לעיל בסקוף המביא (דף לה:) דטבל מוכן הוא שאם עבר ומקנו ממוקן ובפרק כירה (שבת מג.) נמי לא חשיבי ליה מבטל כלי מתיכנו כיון דחזו א"כ אכתי תקשי לן דטבל אין אוריא לבני לא וי"ל דטולא יאמר לך דמי"מ חשיבי ליה כדבר שאינו ניטל כיון דבשבת מיהא לא חזי כל כמה דלא תקנו דאסור לפנותו בשבת כדתנן בפרק מפנין (שם קטז:) חבל לא את הטבל: במאי אוקימתא. פרש"י דלא אשכחנא דמוקי לה כרבי יהודה כהדיא אלא מדדתיק נפשיה כי פריך והא מוקצות ונייהו ולא קאמר רבי שמעון היא אלמא משמע ליה דאיתא כרבי יהודה:

אלא מוגג לגג לא ותניא נמי הכי אין מטלטלין מוגג לגג אפי' כשגותיהן שוין התם מאי א' (כל שכן שבת דחמירא או דלמא) הכא הוא דאסור משום יום טוב דקיל ואתי לזולוי ביה אבל א' שבת דחמירא ולא אתי לזולוי בה שפיר דמי או דלמא מזה הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן הכא א' (תנן) ג' לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורידם דרך סולמות התם מאי הכא ביום טוב הוא דאסור דליכא בטול בית המדרש אבל שבת דאיכא בטול בית המדרש שפיר דמי או דלמא הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן תיקו: ומכסין את הפירות: אמר עולא יואפילו א' אוריא דלבני ר' יצחק אמר פירות הראוין ואודא ר' יצחק לטעמיה א' דאמר ר' יצחק אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת תנן מכסין את הפירות בכלים פירות אין אוריא דלבני לא הוא הדין דאפי' אוריא דלבני ואיידו דתנא רישא משילין פירות תנא סיפא נמי מכסין את הפירות תנן וכן כדי יין וכן כדי שמן הכא במאי עסקינן במיכלא הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך כדי יין וכדי שמן דהתירא הא תנא ליה רישא פירות כדי יין וכדי שמן אצטריכא ליה סלקא דעתך דהתירא להפסד מרובה חיששו להפסד מועט לא חיששו קמ"ל תנן ונותנין כלי תחת הדלף בשבת ב' בדלף הראוי תא שמע א' פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת דאיתור מבנינא דחזי למזוגא עלייהו תא שמע א' פורסין מחצלת על גבי אבנים בשבת באבנים מקורולות דחזיון לביה הכסא תא שמע א' פורסין מחצלת על גבי אבנים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים מפני עוקבא ממישן לרב אשי תחינה בימות החמה דאיכא דבש בימות הגשמים מאי איכא למימר לא נצרכא אלא לאותן שתי חלות אותן שתי חלות מוקצות הן הכא במאי עסקינן שחשב עליהם אבל לא חשב עליהם מאי אסור אדתני ובלבד שלא יתכוין לצוד לפלוג ולתני בדירה במה דברים אמורים שחשב עליהן אבל לא חשב עליהם אסור הכי קאמר אע"פ שחשב עליהן ובלבד שלא יתכוין לצוד במאי אוקימתא כרבי יהודה דאית ליה מוקצה אימא סיפא ותסברא דרבי שמעון והא אביי ורבא דאמרי תרויהו א' מודה רבי שמעון בפסוק רישיה ולא ימות לעולם כולה רבי יהודה היא והכא במאי עסקינן דאית ביה כוי ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוין לצוד אלא

יא א מ"י פ"ה מהל' שבת הלכה ב ופכ"ו הלכה טו טו"ש"ע א"ח סימן של ספיק א: יב ב ב מ"י פ"ה מהל' יו"ט הלכה ה טו"ש"ע א"ח סימן תקפ"ה ספיק א: יג ד מ"י פ"ה מהל' שבת הלכה כג פ"ה טו"ש"ע א"ח שם ספיק ב וסימן של ספיק א: יד ה ד מ"י פ"ה מהלכות שבת הלכה כד פ"ה טו"ש"ע א"ח פ"ה של ספיק מ וסימן תקפ"ה ספיק ג: יו ז ה מ"י פ"ה שם הלכה כה טו"ש"ע א"ח סימן של ספיק ד: יז ט מ"י פ"ה שם הלכה ו טו"ש"ע א"ח סימן של ספיק ה:

רבינו חננאל

הכא אמר רב נחמן לא שנו אלא באותו הגג אבל לגג אפילו גבותיהן שוין לא, ותניא נמי הכי. ותובי חבלי גביא ולא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורידם דרך סולמות, התם משום אפילו אוריא דלבני. תנן וכן כדי יין וכדי שמן. כלומר פירות אין לבנים לא, ופרקינן אלו הכרות טבל הן שהן חשובין כלבנים שאינן ראוין לאכול מהן היום. ועוד אקשינן לר' יצחק ונותנין כלי תחת הדלף, הנה אינן פירות, ופירק בדלף הראוי להשתמש בהן. וכן פורסין מחצלת ע"ג כוורת דבורים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים כו. ופירק כוורת נמי בדריכא דבש גמורה שהן פירות. ובלבד שלא יתכוין לצוד. כלומר כשפורש מחצלת על הכוורת, ירוחתה למחצלת מעט מחזק לקב שנכנסין וירצאין בו הדבורים, כי אם ישלשל המחצלת בדפני הכוורת במקום הנקב, אין הדבורים יכולין לצאת ומצא כצורה בשבת או ביו"ט, ואע"פ שאין במיני דבורים ניצוד.

של כפיתית מניחין כוורת כשרדיין אותה ומהן פרנסה לדבורים כל ימות הגשמים אותן שתי חלות מותר לכסות. כל דבש הכוורת עשוי עליות עליות של חלות: מוקצות ניסוה. לדבורים: דחשב עלייהו. לאדם: אדהני ובלבד שלא יתכוין לצוד. משמע דלא ימנא לחלק את דבריו ולאסור עד שדלג מאיסור לטלטול לאיסור יודה: לפלוג ופתני בדידה. באיסור לטלטול גופיה יכול לחלק את דבריו ולמנאו ד' איסור לצד דלגא חשב עלייהו לא יטלטל המחצלת לזכרם: הכי קאמר אף על פי שחשב עליהם כו'. אף שחשב צא ללמדך שיש ד' איסור צמחיון לצוד ואף על גב דעיקר להלכה מפני הגשמים מכוון: במאי אוקימתא כרבי יהודה. כלומר מדהוה לך למרוי' ארישא הא מני ר' שמעון דלית ליה מוקצה ומתדרת אשנויי דחיקי למימר משום שתי החלות כרבי יהודה ציעת לאוקמא משום דרבי יצחק דמותבין ליה הנך מיוצתא אית ליה מוקצה כר' יהודה: ובלבד שלא יסכוין לצוד. ואף על פי שהוא לך: דאית ציה כוי. חלונות יש צדפנותיה ואף על פי שמכסה את פיה אין נודרין אם לא יכסה גם את החלונות ולא תימא ובלבד שלא יתכוין אלא בלבד שלא יעשה מצודה שלא יסמוס החלונות: א' פשיטא. כיון דאית ליה לרבי יהודה דבר שאין מתכוין אסור למה ליה למיתמי ובלבד שלא יעשה מצודה דהא יודה אכ מלאכה היא: אלא